

การประยุกต์ใช้พุทธบูรณาการ เพื่อส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย
ด้านการประกอบอาชีพของผู้ต้องขัง ในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง
จังหวัดเชียงราย

USING BUDDHIST INTEGRATION TO SUPPORT THE PROCESS OF
PARTICIPATION IN OCCUPATIONAL NETWORKS OF PRISONERS IN
DOI HANG TEMPORARY PRISON IN CHIANG RAI

ถิรวัฒน์ ปกป้อง

Thirawat Pokpong

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย

thanit_loonlawan@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษารูปแบบการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขัง ในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย 2) เพื่อยกระดับภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย 3) เพื่อวิเคราะห์พุทธบูรณาการในการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ด้านการส่งเสริมประกอบอาชีพของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Reserch) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Document) และจากการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า

1) รูปแบบการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขัง ในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย พบว่าการฝึกวิชาชีพเป็นหนึ่งในภารกิจที่กรมราชทัณฑ์มุ่งเน้นให้เรือนจำ/ทัณฑสถานฝึกวิชาชีพให้ผู้ต้องขังเพื่อให้ผู้ต้องขังมีวิชาชีพติดตัวสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ภายหลังพ้นโทษ จะได้ไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือจากกรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ในการลงนามบันทึกข้อตกลง

2) การยกระดับภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย พบว่า หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ได้ให้การส่งเสริมด้าน

การประกอบอาชีพ เมื่อผู้ต้องขังเมื่อพ้นโทษ สามารถไปประกอบอาชีพที่สุจริต เช่น พุทธมณฑล
สมโภช 750 ปี เมืองเชียงราย ร้านกาแฟดอยตุง อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย วัดพุทธอุทยาน (ดอย
อินทรี) ตำบลดอยฮาง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

3) การวิเคราะห์พุทธบูรณาการในการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย
ด้านการส่งเสริมประกอบอาชีพของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย พบว่า การ
นำหลักพุทธบูรณาการทางพระพุทธศาสนากับวิทยาการสมัยใหม่นำไปใช้ในการส่งเสริมกระบวนการมี
ส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ด้านการส่งเสริมประกอบอาชีพของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง
จังหวัดเชียงราย

คำสำคัญ: การประยุกต์ใช้; พุทธบูรณาการ; ผู้ต้องขังที่พ้นโทษ ; กระบวนการมีส่วนร่วม

Abstract

This paper has objective to 1) study the vocational training model of inmates in Doi Hang Temporary Prison Chiang Rai province, 2) level up of the network partners to promote the occupation of inmates in Doi Hang Temporary Prison Chiang Rai province and 3) to analyze Buddhist integration in promoting the participation process of network partners in terms of career promotion of inmates in Doi Hang Temporary Prison Chiang Rai province. This is the qualitative research and tools to collect data were document and interviewing. The research result found that:

1) the vocational training model of inmates in Doi Hang Temporary Prison Chiang Rai province vocational training was one of the tasks that the Department of Corrections focused on for prisons/ correctional institutions to provide vocational training to inmates so that they could have profession and career after being sentenced. They would not commit the same mistake again. Nevertheless, this task also received cooperation from the Department of Employment, Department of Skill Development, Federation of Thai Industries and the Thai Chamber of Commerce in signing the memorandum of agreement.

2) The level up of the network partners to promote the occupation of inmates in Doi Hang Temporary Prison Chiang Rai province was by both government and private agencies has promoted occupation when the prisoner was released and able to pursue honest occupations such as Phutthamonthon Sompoch 750 years, Chiang Rai Doi Tung Coffee Shop, Mae Sai District, Chiang Rai Province, Buddhist temple (Doi Insy), Doi Hang Subdistrict, Muang District, Chiang Rai Province. And

3) the analyzing of Buddhist integration in promoting the participation process of network partners in terms of career promotion of inmates in Doi Hang Temporary Prison Chiang Rai province was through the integration of Buddhist principles and modern science was applied to promote the participation process of network partners. in terms of career promotion of inmates in Doi Hang Temporary Prison Chiang Rai province.

Key Words: Application, Buddhist Integration, Acquitter/Released Inmates. Participation Process.

บทนำ

ปัญหาผู้ต้องขังพ้นโทษออกมาทำความผิดซ้ำเป็นเรื่องใหญ่ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยมายาวนาน สาเหตุหลักของผู้ต้องขังที่พ้นโทษหันไปทำผิดอีก เกิดจากคนในสังคมไม่ยอมรับ ไม่ให้โอกาส และหลังพ้นโทษ ไม่มีงานทำ นักโทษคิดว่าตัวเองไร้ค่า ไม่มีที่ยืนในสังคม จึงกลับไปทำผิดซ้ำแล้วซ้ำเล่า กลายเป็นวังวนเดิม รัฐต้องสูญเสียงบประมาณมหาศาลในการดูแลผู้ต้องขังในเรือนจำที่เพิ่มขึ้นทุกวัน นำไปสู่ปัญหานักโทษล้นคุก (ประมาณ 330,000 คน ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน 143 แห่งทั่วประเทศ) และผู้คุมดูแลไม่ทั่วถึง กรมราชทัณฑ์ เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล ซึ่งงานราชทัณฑ์ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการควบคุมผู้ต้องขังไม่ให้หลบหนีเท่านั้น แต่ยังมีหน้าที่ในการแก้ไขและ พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และกลับตัวเป็นพลเมืองดีของสังคม โดยหลักในการ พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังคือ การจัดการ

ศึกษาสายสามัญและสายวิชาชีพ รวมทั้งการอบรมศีลธรรม จริยธรรม ให้ผู้ต้องขัง ให้มีจิตสำนึกและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (ศุภชัย ยาวะประภาส, 2547 : 174)

การฝึกวิชาชีพเป็นหนึ่งในภารกิจที่กรมราชทัณฑ์มุ่งเน้นให้เรือนจำ/ทัณฑสถานฝึกวิชาชีพให้ ผู้ต้องขังเพื่อให้ผู้ต้องขังมีวิชาชีพติดตัวสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ภายหลังพ้นโทษ จะได้ไม่หวนกลับมา กระทำผิดซ้ำ นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือจากกรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สภาอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ในการลงนามบันทึกข้อตกลง ในการสร้างโอกาสและ คุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ผู้ต้องขัง โดยผ่านกระบวนการฝึกวิชาชีพเพิ่มทักษะความรู้ ความเชี่ยวชาญ ให้เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน หรือสามารถประกอบอาชีพอิสระได้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความร่วมมือจาก สถานประกอบการหรือนายจ้าง ที่ได้มอบโอกาสในการเข้าไปฝึกวิชาชีพทั้งในเรือนจำและในสถานประกอบการ และการให้โอกาสจ้างงานผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษอีกด้วย กระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงรายโดยการสร้างความรู้พื้นฐานทางการเงินเพื่อการประกอบอาชีพแก่ผู้ก้าวพลาดในเรือนจำ กับ “เงินติดล้อ” โดยให้การสนับสนุน “โครงการกำลังใจ ในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้า พัชรกิติยาภา” ผ่าน 3 กิจกรรมหลัก เพื่อนำไปพัฒนา และปรับใช้ ตามรอยเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมเยี่ยมชม “เรือนจำชั่วคราวดอยฮาง” แห่งแรกในประเทศไทยที่เปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางเกษตร สร้างโอกาสทางการเงิน ตามรอยเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับกิจกรรมการ “สร้างความรู้พื้นฐานทางการเงินเพื่อการประกอบอาชีพแก่ผู้ก้าวพลาด” บริษัทเงินติดล้อให้การสนับสนุน “โครงการกำลังใจ ในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้า พัชรกิติยาภา” ผ่าน 3 กิจกรรมหลัก ได้แก่ การให้ความรู้ทางการเงินเพื่อการประกอบอาชีพ การให้สินเชื่อเพื่อการประกอบอาชีพ (สมาน รังสิโยภฤณ, 2542, : 80) และ การสนับสนุนผลิตภัณฑ์งานฝีมือจากกลุ่มผู้ก้าวพลาด การสนับสนุนดังกล่าว ถือเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ “เงินติดล้อ นำความรู้สู่ชุมชนเพื่อชีวิตหมุนต่อไป” สำหรับกิจกรรมการให้ความรู้ทางการเงินเพื่อการประกอบอาชีพ เริ่มจากทีมงานเงินติดล้อมีโอกาสได้ลงพื้นที่สำรวจปัญหาและความต้องการของกลุ่มผู้ก้าวพลาดที่เรือนจำจังหวัดระยองและจันทบุรี(สุปราณี ศรีฉัตรวิมุข,2542 1) และทดลองสอนหลักสูตรแก่ผู้ก้าวพลาดที่เรือนจำชั่วคราว เขาระกำ จังหวัดตราด ในช่วงที่ผ่านมา เพื่อสำรวจความต้องการของผู้ก้าวพลาดและนำมาพัฒนาเป็นหลักสูตรอบรมในรูปแบบการเรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรม (activity-based learning)

เพื่อให้การเรียนรู้ด้านการเงินเป็นเรื่องสนุกและเข้าใจง่าย หลักสูตรการให้ความรู้ทางการเงินเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้ “หลักการเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อช่วยให้ผู้ก้าวพลาดเข้าใจถึงต้นทุนประเภทต่าง ๆ การบริหารต้นทุนเพื่อเพิ่มผลกำไร การบริหารค่าใช้จ่ายส่วนตัวเพื่อการออมและการเขียนแผนธุรกิจ โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจเบื้องต้นกับอาชีพต่าง ๆ ว่าหากต้องการจะต้องเริ่มต้นลงทุนในอาชีพนั้น ๆ แล้วจะต้องเตรียมการอย่างไรบ้างโดยเน้นไปที่ต้นทุนของแต่ละอาชีพ ผ่านการระดมความคิดเห็นของผู้เรียน เช่น วัตถุดิบประเภทต่าง ๆ อุปกรณ์ สถานที่ ทำเลที่ตั้งในการขาย ซึ่งหลังจากระดมความคิดเห็นแล้ว ผู้เรียนยังได้วิธีการคิดประเภทของต้นทุนที่กล่าวมานั้นว่าจัดเป็น “ต้นทุนคงที่” หรือ “ต้นทุนผันแปร” และยังได้ทดลองคิดคำนวณค่าใช้จ่ายจากต้นทุนในการเริ่มทำธุรกิจผ่าน model ธุรกิจขายลูกชิ้นปิ้ง โดยผู้เรียนจะได้ฝึกฝนการแยกประเภทต้นทุนคงที่ ต้นทุนผันแปร และการประมาณต้นทุนด้วยตนเอง เรียนรู้วิธีการลดต้นทุน การเพิ่มยอดขายและการเพิ่มมูลค่าของสินค้าในแบบต่าง ๆ. (สาธิต ปานอ่อน, 2556 : 12) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถกำหนดราคาของสินค้าของตนเองได้อย่างเหมาะสมกับกลุ่มลูกค้า สถานที่ และเวลา

นอกจากนี้ผู้เรียนยังต้องประมาณการค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับธุรกิจ เพื่อให้สามารถบริหารจัดการค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการใช้ชีวิตและการออมเพื่ออนาคตได้ เน้นให้ผู้เรียนลงมือวางแผนการทำธุรกิจของตนเอง โดยเริ่มต้นจากการพิจารณาถึงแหล่งเงินทุนเพื่อการทำธุรกิจของตนเอง ลักษณะธุรกิจที่ต้องทำ ผ่านการเขียนแผนธุรกิจจะเห็นได้ว่าการเสริมสร้างเครือข่ายในการส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย เรือนจำชั่วคราวดอยฮางแห่งนี้ ถือเป็นเรือนจำชั่วคราวแห่งแรกในประเทศไทยที่เปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เมื่อย้อนกลับไปในปี พ.ศ. 2553 เรือนจำแห่งนี้เป็น 1 ใน 5 เรือนจำนำร่อง ที่สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา ทรงมีพระราชดำริในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มาปรับใช้ในกระบวนการสร้างโอกาสการดำรงชีวิตของผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด “องค์กรพอเพียง” ในมิติที่ 3 คือ คืบคนดีสู่สังคม ต่อมาในปี พ.ศ. 255๙ พระองค์ทรงแนะนำให้แนวทาง “ศาสตร์พระราชา” มาเป็นหลักในการจัดทำแนวทางปฏิบัติของโครงการกำลังใจในพระดำริฯ และการปรับใช้กับผู้ต้องขัง ณ เรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย และจากการติดตามผลการดำเนินการพบว่ากระบวนการดังกล่าวเกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อตัวผู้ต้องขัง จึงได้มีการประชุมร่วมกับ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงยุติธรรม อธิบดีกรมราชทัณฑ์ และอธิบดีกรมคุมประพฤติ ได้พิจารณาร่วมกันเห็นว่าเรือนจำชั่วคราวดอยฮางมีความพร้อมทั้งลักษณะกายภาพ และทรัพยากรในด้านการบริหารจัดการ จึงเห็นควรที่จะพัฒนาเรือนจำชั่วคราวดอยฮางให้เป็นศูนย์เรียนรู้เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรดอยฮางจึงได้ดำเนินการเปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 เพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าไปเที่ยวชมบรรยากาศร่มรื่นและอากาศบริสุทธิ์ พร้อมเรียนรู้การทำเกษตรพอเพียงบนพื้นที่กว่า 75 ไร่ 2 งาน ต่อเนื่องมาจนถึงวันนี้ ที่นี้จัดสรรเป็นพื้นที่เรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 35 ไร่ โดยแบ่งเป็นโซนต่างๆ มีทั้งหมดจำนวน 4 โซน โซนแรกที่นำดึงดูดใจนักท่องเที่ยวและมองเห็นโดดเด่นมาแต่ไกลก็คือ โซนนั่งพักผ่อนแบบชิลา บนบ้านต้นไม้ สามารถสังกาแพจากร้าน Inspire by Princess ซึ่งตั้งอยู่ภายในเรือนจำแห่งนี้ แล้วนำขึ้นไปนั่งดื่มพร้อมชมวิวสวยๆ บนต้นไม้ได้ด้วย ส่วนวิวทิวทัศน์โดยรอบก็จะมองเห็นแปลงนาอินทรีย์และสวนปลูกผลไม้ เช่น องุ่นดำ สตรอเบอร์รี่ และเมลอน ถัดไปใกล้ๆ กันก็จะมองเห็นแปลงปลูกพืชสมุนไพร แปลงมะนาว บ่อเลี้ยงปลาพอเพียง แปลงสาธิตการเลี้ยงและผลิตมูลไส้เดือน และการผลิตปุ๋ยคอก และยังมีโซนฝึกอาชีพเกี่ยวกับการนวดไทยแผนโบราณ เช่น การนวดยาขาง และการตอกเส้นตามแบบฉบับล้านนาโดยผู้ก้าวพลาด. (ไพฑูรย์ สมแก้ว และคณะ. 2558. 15). เหมาะสำหรับผู้ที่มีการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อที่อยากนวดคลายเส้นหรือผู้ที่มีการออฟฟิศซินโดรม เป็นต้น

ด้วยสาเหตุนี้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษางานวิจัยเรื่องกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย เพื่อเป็นการการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังและศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ต้องขัง ตลอดจนถึงเสริมสร้างเครือข่ายในการส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ต้องขัง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขัง ในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อยกระดับภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย

3. เพื่อวิเคราะห์พุทธบูรณาการในการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย
ด้านการส่งเสริมประกอบอาชีพของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย

การทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยเรื่องการประยุกต์ใช้พุทธบูรณาการ เพื่อส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย
ด้านการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย โดยได้ทบทวน
วรรณกรรมดังนี้คือ
ดังนี้คือ

1) ศุภชัย ยาวะประภาส ได้อธิบายเรื่อง การบริหารงานบุคคลภาครัฐไทย ไว้ดังนี้ โดยได้
ทบทวนวรรณกรรมดังนี้คือความหมายของคำว่าพัฒนาบุคลากรแตกต่างกันไปตามวัฒนธรรมของ
แต่ละประเทศในประเทศฝรั่งเศสคำว่า “การพัฒนาสังคม” (social development) มักใช้เป็นคำแทน
คำว่าHRD ในประเทศเยอรมนีสาขาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรหรือ HRD จะเกี่ยวข้องกับการ
ฝึกอบรม ในภาคอุตสาหกรรมผู้ชำนาญด้านการให้คำปรึกษาและผู้ชำนาญเรื่องการบริหารงานบุคคล
ในเนเธอร์แลนด์การพัฒนาบุคลากรจะเกี่ยวกับมาตรการทั้งหลายในเรื่องการฝึกอบรมและพัฒนาที่มี
จัดขึ้นเพื่อสร้างและยกระดับความเชี่ยวชาญของบุคลากรในองค์กรในประเทศรัสเซียการพัฒนา
บุคลากรสัมพันธ์กับการได้มาซึ่งบุคลากรการคัดเลือกและฝึกอบรมโดยมีจุดเน้นที่บริหารกำลังคนหรือ
ภาพรวมของบุคลากรมากกว่าการพัฒนาบุคลากรเป็นรายบุคคลในสหราชอาณาจักรการพัฒนา
บุคลากรประกอบด้วยขั้นตอนและกิจกรรมต่างๆที่มีผลกระทบต่อการเรียนรู้ขององค์กรและบุคลากร

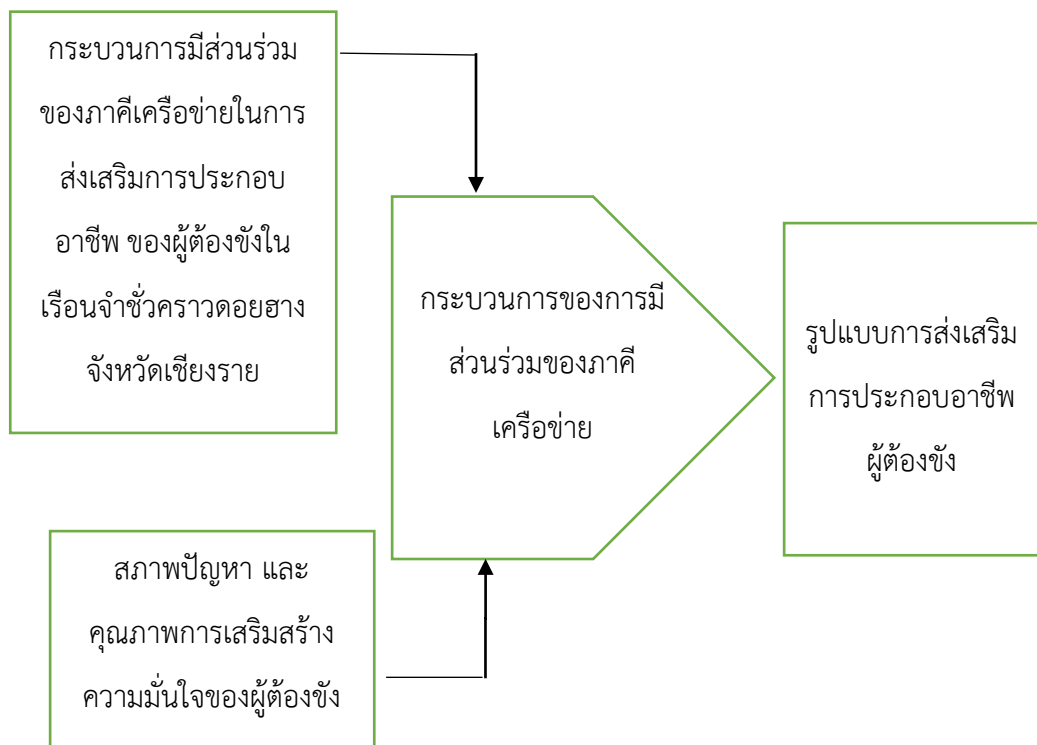
2) สมาน รังสิโยภักดิ์ ได้อธิบายเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ไว้ดังนี้ การ
ฝึกอบรมหรือการพัฒนาบุคลากรเป็น การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและความชำนาญให้แก่
พนักงานในองค์กรจนสามารถ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมและทัศนคติที่ค่อนข้างจะถาวร
อันจะอำนวยประโยชน์ให้พนักงานปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นและทำให้เขามีความ
เจริญก้าวหน้าในการทำงาน

3.สุปราณี ศรีฉัตรนิมุข ได้อธิบายเรื่อง การฝึกอบรมและการพัฒนาบุคลากร ไว้ดังนี้
กระบวนการ ที่ได้ออกแบบไว้อย่างมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสเรียนรู้โดยการฝึกอบรม
การศึกษาและการพัฒนาเป็นการเพิ่มพูนความรู้และศักยภาพในการ ทำงาน รวมทั้งปรับพฤติกรรม

ของ ผู้ปฏิบัติงานให้พร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรและมีโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งที่สูงขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ และ การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด/ทฤษฎี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

กระบวนการวิจัยเรื่อง กระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง สามารถสรุปได้ดังนี้คือ

1) ศึกษารวบรวมเอกสารแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริม แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย

2) เก็บรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงเพื่อให้เห็นถึงรูปแบบและกระบวนการพัฒนางานวิจัยโดยสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key Informants) จากการมีส่วนร่วมของหน่วยงานทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อสรุปประเด็นการนำไปสู่การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)

3) สนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านพระพุทธศาสนา ผู้เชี่ยวชาญทางด้านประวัติศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านประเพณีและวัฒนธรรม ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยี ปราชญ์ท้องถิ่น ผู้นำชุมชน เพื่อระดมแนวคิด มุมมองที่มีผลต่อการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และนำไปสู่การวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อให้ได้มาซึ่งกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้คือ

3.1 ศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 ลงพื้นที่สำรวจข้อมูล

3.3 ประชุมสนทนากลุ่มย่อย

3.4 วิเคราะห์ข้อมูลทั้งจากเอกสาร และ จากการประชุมกลุ่มย่อย

3.5 สรุปผลการวิจัย

3.6 นำเสนอผลการวิจัย

4) เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาข้อมูลสรุปในเชิงสถิติจากการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อนำไปสู่การประมวลผลข้อมูล และศึกษาเชิงความสัมพันธ์ถึงมุมมองของ กระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง ซึ่งเก็บรวบรวมจากแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้านพระพุทธศาสนา ปราชญ์ท้องถิ่น ผู้นำชุมชน

5) สรุปผลการวิจัยที่ได้คือ

1. มีรูปแบบการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขัง ในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย
2. มีการยกระดับภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย

ผลการวิจัย

1) รูปแบบการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขัง ในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย พบว่า การฝึกวิชาชีพเป็นหนึ่งในภารกิจที่กรมราชทัณฑ์มุ่งเน้นให้เรือนจำ/ทัณฑสถานฝึกวิชาชีพให้ผู้ต้องขังเพื่อให้ผู้ต้องขังมีวิชาชีพติดตัวสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ภายหลังพ้นโทษ จะได้ไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือจากกรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ในการลงนามบันทึกข้อตกลงการฝึกวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขังเป็นภารกิจหลักของกรมราชทัณฑ์ เนื่องจากผู้ต้องขังที่กระทำผิดและถูกจับเข้ามอลงโทษในเรือนจำ ส่วนใหญ่ไม่มีอาชีพติดตัว ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ จึงหันไปประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมาย กรมราชทัณฑ์จึงจำเป็นต้องมีรูปแบบการฝึกวิชาชีพไว้สำหรับให้ผู้ต้องขังได้เรียนรู้ตามความต้องการของตนเอง สำหรับเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง ได้จัดรูปแบบการฝึกวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขังตามความถนัดและความต้องการ รวมถึงมุ่งเน้นในอาชีพที่สังคมภายนอกต้องการแรงงาน เพื่อให้ง่ายต่อการมีอาชีพของผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

2) การยกระดับภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย พบว่า หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ได้ให้การส่งเสริมด้านการประกอบอาชีพ เมื่อผู้ต้องขังเมื่อพ้นโทษ สามารถไปประกอบอาชีพที่สุจริต เช่น พุทธมณฑล สมโภช 750 ปี เมืองเชียงราย ร้านกาแฟดอยตุง อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย วัดพุทธอุทยาน (ดอยอินทรี) ตำบลดอยฮาง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงรายไม่เฉพาะในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ในจังหวัดใหญ่หรือเมืองใหญ่ๆ เช่นกรุงเทพมหานคร ผู้ต้องขังที่พ้นโทษออกไปก็สามารถไปทำอาชีพต่างๆ ได้ โดยผ่านการสนับสนุนจากกระทรวงยุติธรรม ผ่านทางกรมราชทัณฑ์และเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง ซึ่งที่ผ่านมาถือว่าประสบความสำเร็จ ในส่วนของเรือนจำชั่วคราวดอยฮางก็ได้สนับสนุนผู้ต้องขังที่พ้นโทษ ในด้านเกษตรกรรม เช่น พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ต่างๆ ที่ผู้ต้องขังมีความต้องการจะนำไปประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ รวมถึงการเป็นสื่อกลางในการจัดหาอาชีพตามที่ต้องการ

ต้องการ ทั้งนี้ทำให้ผู้ต้องขังมีหน่วยงานที่มีส่วนช่วยสนับสนุนในการประกอบอาชีพ และเป็นการยกระดับของผู้ต้องขังที่ผ่านในการฝึกฝนในการประกอบอาชีพเสริมในช่วงที่อยู่ในเรือนจำดอยฮาง เชียงรายอีกด้วย

3) การวิเคราะห์พุทธบูรณาการในการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ด้านการส่งเสริมประกอบอาชีพของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย พบว่า การนำหลักพุทธบูรณาการทางพระพุทธศาสนากับวิทยาการสมัยใหม่นำไปใช้ในการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ด้านการส่งเสริมประกอบอาชีพของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย ทำให้ผู้ต้องขังมีจิตใจที่สงบ ผ่อนคลาย มีสมาธิต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายที่เข้ามามีส่วนช่วยส่งเสริมในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขัง พุทธบูรณาการในส่วนของการเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จึงมีความสำคัญต่อการส่งเสริมกระบวนการร่วมของภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน รวมถึงภาคสังคมที่พร้อมเข้าให้ความช่วยเหลือ เป็นการผสมผสานให้สมบูรณ์ และทำให้เกิดสิ่งใหม่ ซึ่งพุทธบูรณาการในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง ก็เป็นการบูรณาการศาสตร์สมัยใหม่เข้ากับศาสนา ในการพัฒนาจิตใจ รวมถึงบุคลิกภาพได้ทำให้เกิดปัญญา ช่วยให้จิตสงบ ที่สำคัญจะทำให้มีสติ เพราะการขาดสติจะทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา นอกจากนี้การนำหลักทางพระพุทธศาสนาเข้าบูรณาการในการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายยังจะช่วยให้เกิดคุณธรรม และจริยธรรม เช่น หลักเศรษฐกิจพอเพียง ก็เกิดการนำหลักพระพุทธศาสนาไปบูรณาการกับหลักเศรษฐกิจ หลักธรรมเหล่านี้จึงให้ได้ว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งที่มีส่วนขัดเกลาในผู้ต้องขังนั้นได้เข้าถึงหลักธรรมคำสอนได้ โดยใช้แรงจูงใจทั้งเหตุและผลควบคู่กับการสอนไปด้วย สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดประโยชน์ต่อตัวผู้ต้องขังเองไม่มากนักน้อย ถ้าหากตัวผู้ต้องขังใช้สติปัญญาควบคุมตัวเองได้

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้พุทธบูรณาการ เพื่อส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายด้านการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย โดยมีงานวิจัยที่สอดคล้องดังนี้คือ สาธิต ปานอ่อน ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการในเรือนจำทั้ง 8 แห่ง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงที่สุด (3) ปัจจัยทุกตัวได้แก่ความหลากหลายของ

งานความเป็นหนึ่งเดียวกับงานความสำคัญของงานความมีอิสระในการทำงานการมีโอกาสรับรู้ผลการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับที่สูงมากกับคุณภาพชีวิตการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 เรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการ ในกลุ่มเรือนจำเขต 7 พิธญาณ โคตรชมภู ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาและคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังของกรมราชทัณฑ์ จากความเป็นอยู่ที่ต้องถูกคุมขัง ไม่มีความเป็นส่วนตัว ส่งผลต่อสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจ มีความท้อแท้ หดหู่ สิ้นหวัง มีภาวะเครียดสูงไม่เห็นคุณค่าในชีวิต มีมิฉชาติภูมิไม่เชื่อเรื่องกรรมและกฎแห่งกรรม มีปัญหาเรื่องการปรับตัว การมีวินัย เคารพกฎระเบียบ ถึงแม้ว่าทางกรมราชทัณฑ์จะจัดให้มีชีวิตความเป็นอยู่ตามข้อกำหนดมาตรฐานสากลต่อผู้ต้องขังเป็นอย่างดี แต่ไม่ได้มีผลต่อการจิตใจของผู้ต้องขังเท่าที่ควร กระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังตามแนวพุทธ เรื่อง การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังเชิงพุทธ บูรณาการ ไพฑูรย์ สมแก้วและคณะ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาจากแนวคิดของระบบสังคมตามกลไกของระบบทุนผูกขาดที่มีฐานอำนาจเศรษฐกิจและครอบงำสังคมชุมชนเกษตรกรรมไทยเป็นตัวกำหนดกรอบคิดเชิงอำนาจเป็นผลให้สังคมชุมชนเลือกสรรผู้มีฐานอำนาจเศรษฐกิจของชุมชนมาเป็นตัวแทนสมาชิกสภากรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่งผลต่อรูปแบบของการบริหารจัดการและการบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปในรูปแบบของการบริหารจัดการแบบธุรกิจตามทักษะของผู้ที่ได้รับการเลือกสรรและผลการวิจัยยังบ่งบอกอีกว่าความสนใจในการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยปัญหามาจากกลไกการให้ประชาชนมีส่วนร่วมและความไม่เข้าใจในโครงสร้างของระบอบประชาธิปไตยจึงจำเป็นและต้องสร้างกลไกหรือหลักสูตรการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยในระดับฐานรากเพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างปลอดภัย เรื่อง ส่งเสริมธรรมาภิบาลในระดับท้องถิ่น

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยมีดังนี้คือ

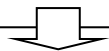
การประยุกต์ใช้พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายด้าน
การประกอบอาชีพของผู้ต้องขังเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย

ได้ชุดคู่มือ กระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายด้านการประกอบอาชีพ
ของผู้ต้องขังเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย

เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการประกอบอาชีพของ
ผู้ต้องขังเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย

ได้ผู้ต้องขังต้นแบบมีอาชีพที่สุจริตเมื่อพ้นโทษ

สรุป

จากการศึกษางานวิจัยเรื่องนี้สรุปได้ว่าการประยุกต์ใช้พุทธบูรณาการ เพื่อส่งเสริม
กระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายด้านการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราว
ดอยฮาง จังหวัดเชียงราย มีการส่งเสริมการฝึกวิชาชีพเป็นหนึ่งในภารกิจที่กรมราชทัณฑ์มุ่งเน้นให้
เรือนจำ/ทัณฑสถานฝึกวิชาชีพให้ผู้ต้องขังเพื่อให้ผู้ต้องขังมีวิชาชีพติดตัวสามารถนำไปประกอบอาชีพ
ได้ภายหลังพ้นโทษ จะได้ไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ และหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ได้ให้

การส่งเสริมด้านการประกอบอาชีพ เมื่อผู้ต้องขังเมื่อพ้นโทษ สามารถไปประกอบอาชีพที่สุจริต การนำหลักพุทธบูรณาการทางพระพุทธศาสนากับวิทยาการสมัยใหม่นำไปใช้ในการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ด้านการส่งเสริมประกอบอาชีพของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย ทำให้ผู้ต้องขังมีจิตใจที่สงบ ผ่อนคลาย มีสมมติต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายที่เข้ามามีส่วนช่วยส่งเสริมในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขัง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ก. ควรมีรูปแบบการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขัง ในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย

ข. ควรยกระดับภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ต้องขัง

ค. ควรส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ด้านการส่งเสริมประกอบอาชีพของผู้ต้องขัง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาปัจจัยในหลายๆ ประเด็นนำรูปแบบการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขัง ในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย มาสร้างต้นแบบสัมมาชีพเชิงพุทธเพื่อพัฒนาแบบยั่งยืน

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบองค์ความรู้เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้พุทธบูรณาการ เพื่อส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายด้านการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราว ดอยฮาง จังหวัดเชียงราย ประกอบไปด้วย คือ รูปแบบการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขัง ในเรือนจำชั่วคราวดอยฮาง จังหวัดเชียงราย รวมถึงยกระดับภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ต้องขัง และส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ด้านการส่งเสริมประกอบอาชีพของผู้ต้องขัง

References

ศุภชัย ยาวะประภาส.(2547).การบริหารงานบุคคลภาครัฐไทย : กระแสใหม่และสิ่งท้าทาย. พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพมหานคร : จุฑทอง.

- สมาน รังสิโยภุชณ. (2542). *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล*. พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- สุปราณี ศรีฉัตรวิมุข. (2542). *การฝึกอบรมและการพัฒนาบุคลากร*. พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สาธิต ปานอ่อน และคณะ. (2546). *คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการ ในกลุ่มเรือนจำเขต 7*. มหาบัณฑิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร สาขาวิชาวิทยาการจัดการ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ไพฑูรย์ สมแก้ว และคณะ. (2548). “การวิจัยเพื่อส่งเสริมธรรมภิบาลในระดับท้องถิ่นกรณีศึกษา
ช่องทาง ทูจริตในระดับตำบล: ปัญหาและแนวทางแก้ไขเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเชิง
โครงสร้างระดับท้องถิ่น”, รายงานวิจัย, ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม,
(กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม).